

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АПАС МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
АПАС ШӘҺӘР ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАРЫ

2021 ел, 11 октябрь

№65

**«Апас шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге территориясендә
автомобиль транспортында һәм юл хужалыгында муниципаль контрольне гамәлгә
ашыру турында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә автомобиль юллары һәм юл эшчәнлеге турында һәм Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр керту хакында» 2007 елның 08 октябрәндәге 257-ФЗ номерлы, «Автомобиль транспорты һәм шәһәр жир өсте электр транспорты Уставы» 2007 елның 8 декабрәндәге 259-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелек) һәм муниципаль контроль турында» 248-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы федераль законнар нигезендә Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Апас шәһәр жирлеге Советы карар итте:

1. Автомобиль транспортында һәм юл хужалыгында «Апас шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге территориясендә муниципаль контроль турында кушымтада бирелгән Нигезләмәне расларга.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасының хокукый мәгълүматның рәсми порталында бастырып чыгарырга.

3. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

**«Апас шәһәр тибындагы поселогы»
Муниципаль берәмлек башлыгы урынбасары
Апас шәһәр жирлеге советы Рәисе урынбасары**

Н.Т. Исмәгыйлев

«Апас шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге территориясендә автомобиль транспортында һәм юл хужалыгында муниципаль контроль турында нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмә автомобиль транспортында һәм «Апас шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге территориясендә (алга таба - муниципаль контроль) юл хужалыгында муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру тәртибен билгели.

1.2. Муниципаль контроль предметы булып юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр һәм физик затлар (алга таба - контрольдә тотыла торган затлар) тарафыннан мәҗбүри таләпләрне үтәү тора:

1) автомобиль юлларына карата билгеләнгән автомобиль юллары һәм юл эшчәнлегә өлкәсендә:

а) гомуми файдаланудагы автомобиль юлларының бүленгән һәм (яисә) юл буе полосаларында урнашкан юл сервисы объектларын эксплуатацияләүгә;

б) автомобиль юлларының сакланышын тәэмин итү өлешендә гомуми файдаланудагы автомобиль юлларын һәм аларда ясалма юл корылмаларын капитал ремонтлау, ремонтлау һәм карап тоту эшләрен гамәлгә ашыруга;

2) автомобиль транспортында һәм юл хужалыгында даими рәвештә пассажирлар йөртүне һәм багаж ташуны оештыру өлкәсендә федераль дәүләт контроле (күзәтчелек) предметына карамый торган даими рәвештә пассажирлар йөртүнең һәм багаж ташуның муниципаль маршрутлары буенча пассажирлар йөртүне һәм багаж ташуны җайга салу;

Шулай ук контроль чаралар нәтижеләре буенча кабул ителә торган карарларның үтәлеше муниципаль контроль предметы булып тора.

1.3. Муниципаль контроль объектлары (алга таба - контроль объекты) түбәндәгеләр була:

1.3.1. Автомобиль транспортында контрольдә тотылучы затларның эшчәнлегә, гамәлләре (гамәл кылмавы), юл хужалыгында, алар кысаларында мәҗбүри таләпләр үтәлгә тиешле, шул исәптән эшчәнлекне, гамәлләрен (гамәл кылмауларын) гамәлгә ашыручы контрольдә тотучы затларга карата белдерелә торган затлар;

1.3.2. контрольдә тотыла торган затларның, шул исәптән мәҗбүри таләпләр куелган эш һәм хезмәт күрсәтүләрнең эшчәнлек нәтижеләре;

1.3.3. Җир кишәрлекләрен, предметларны һәм контрольдә тотыла торган һәм (яисә) алардан файдаланучы һәм аларга карата мәҗбүри таләпләр куелган биналар, корылмалар, корылмалар, территорияләр.

1.4. Контроль объектларын исәпкә алу түбәндәгеләрне тәзү юлы белән гамәлгә ашырыла:

контроль чараларның бердәм реестры;

судка кадәр шикәят бирүнең мәгълүмат системасы (дәүләт мәгълүмат системасының ярдәмче системасы);

ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек юлы белән башка дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системалары.

Контроль орган тарафыннан «Россия Федерациясендә дәүләт контроле

(күзөтчөлөгө) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 16 статьясындагы 2 өлөшө һәм 17 статьясындагы 5 өлөшө нигезендә (алга таба - 248-ФЗ номерлы Федераль закон) контроль объектларын мәгълүмати системадан файдаланып исәпкә алу алып барыла.

1.5. Муниципаль контроль Апас шәһәр тибындагы поселогының башкарма комитеты (алга таба - контроль орган) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

1.6. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру эшчәнлегә җитәкчеләген шәһәр тибындагы Апас бистәсенә башкарма комитеты җитәкчесе башкара.

1.7. Муниципаль контроль орган исемненән муниципаль контроль түбәндәге вазыйфаи затлар башкарырга хокуклы:

1) контроль органы җитәкчесе урынбасары;

2) үз вазыйфаи бурычларына әлегә Нигезләмә, вазыйфаи регламент яисә вазыйфаи инструкция нигезендә муниципаль контроль төре буенча вәкаләтләргә гамәлгә ашыру, шул исәптән профилактик чаралар һәм контроль чаралар үткөрү (алга таба - инспектор) керә торган контроль органның вазыйфаи заты.

Муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле контроль органның вазыйфаи затлары исемлегә әлегә Нигезләмәнең 1 нче кушымтасы белән билгеләнгән.

Контроль чараны уздыру турында карар кабул итүгә вәкаләтле контроль органның вазыйфаи затлары булып Контроль органы (алга таба - контроль органның вәкаләтле вазыйфаи затлары) җитәкчесе тора.

2. Зыян (зыян) китерү куркынычы категориясе

2.1. Муниципаль контроль профилактик чаралар һәм контроль чаралар сайлауны билгеләүче зыян (зыян) китерү куркынычы белән идарә итү, аларны карап тоту (шул исәптән тикшерелә торган мәҗбүри таләпләр күләме), интенсивлык һәм нәтиҗәләр ясау рисклары белән идарә итү нигезендә гамәлгә ашырыла, шул ук вакытта контроль орган даими нигездә зыян (зыян) китерү куркынычын бәяләү һәм идарә итү өчен кулланыла торган белешмәләргә (зыянный) мониторинглау (жыю, эшкертү, анализлау һәм исәпкә алу) үткәрелә.

2.2. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда зыян (зыян) китерү куркынычы белән идарә итү максатларында контроль объектлары зыян (зыян) китерү куркынычының түбәндәге категорияләренә берсенә кертелергә мөмкин (алга таба - хәвеф-хәтәр категориясе):

югары куркыныч;

уртача куркыныч;

уртачадан түбән куркыныч;

түбән куркынычын.

2.3. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында контроль объектларын хәвеф-хәтәр категориясенә кертү критерийлары әлегә Нигезләмәнең 2 нче кушымтасы белән билгеләнгән.

2.4. Контроль объектын хәвеф-хәтәр категориясенә берсенә кертү аның характеристикаларын расланган хәвеф-хәтәр критерийлары белән чагыштыру нигезендә ел саен контроль орган тарафыннан гамәлгә ашырыла, шул ук вакытта мәҗбүри таләпләргә бозу куркынычы индикаторы үзә мәҗбүри таләпләргә бозу булып тормаган контроль объектын параметрларынан туры килү яисә читләшү булып тора, ләкин югары дәрәҗәдә ихтималлык белән законда саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычы барлыгын күрсәтә.

2.5. Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында тикшерелә торган мәҗбүри таләпләргә бозу куркынычы индикаторлары исемлегә әлегә Нигезләмәнең 3 нче кушымтасы белән билгеләнгән.

2.6. Контроль объекты билгеле бер хэвеш-хэтэр категориясенә кертелмәгән очракта, ул түбән хэвеш-хэтэр категориясенә кертелгән дип санала.

2.7. Контроль орган контроль объектының хэвеш-хэтэр чыгу куркынычының башка категориясе критерийларына туры килүе турында белешмәләр кәргән көннән алып биш эш көне эчендә йә хэвеш-хэтэр критерийларын үзгәртү турында контроль объекты рискы категориясен үзгәртү турында карар кабул итә.

3. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда үткәрелә торган профилактик чаралар төрләре

Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда, контроль орган түбәндәге профилактик чаралар төрләрен үткәрә:

- 1) мәгълүмат житкөрү;
- 2) консультацияләү.

3.1. Мәжбүри таләпләрне үтәү һәм хокук куллану практикасын гомумиләштерү мәсьәләләре буенча контрольлек итүче һәм башка кызыксырган затларга мәгълүмат бирү

3.1.1. Контроль орган 248-ФЗ номерлы Федераль законның 46 статьясындагы 3 өлешендә билгеләнгән белешмәләрне «Интернет» челтәрендәгә рәсми сайтында (алга таба - рәсми сайт) урнаштырылган очракта, мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча контрольдә тотыла торган һәм башка кызыксынучы затларга массакүләм мәгълүмат чараларында, дәүләт мәгълүмат системаларында (алар булган очракта) һәм башка рәвешләрдә контрольдә тотыла торган затларның шәхси кабинетлары аша мәгълүмат бирә.

3.1.2. Муниципаль контрольне оештыруның һәм уздыруның хокук куллану практикасын гомумиләштерү ел саен гамәлгә ашырыла.

Хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижәләре буенча Контроль орган контроль органның хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижәләре белән доклад әзерләүне тәэмин итә (алга таба - доклад).

Контроль орган доклад проекты буенча гавами фикер алышуны тәэмин итә.

Доклад Контроль органы житәкчесе тарафыннан раслана һәм, хокук куллану практикасын гомумиләштерү елыннан соң килүче елның 30 гыйнварыннан да соңга калмыйча, ел саен рәсми сайтка урнаштырыла.

3.2. Консультацияләү

3.2.1. Контрольләнгән затларны һәм аларның вәкилләрен консультацияләү муниципаль контрольне оештыруга һәм гамәлгә ашыруга бәйле мәсьәләләр буенча гамәлгә ашырыла:

- 1) контроль чаралар уздыру тәртибе;
- 2) контроль чаралар уздыру ешлыгы;
- 3) контроль чаралар нәтижәләре буенча карарлар кабул итү тәртибе;
- 4) контроль орган карарларына шикәят белдерү тәртибендә.

3.2.2. Инспекторлар контрольдә тотыла торган затларга һәм аларның вәкилләренә консультацияләр уздыра:

1) телефон аша, видео-конференц-элементә аша, шәхси кабул итүдә йә профилактик чара, контроль чара үткөрү барышында телдән аңлатмалар рәвешендә;

2) контрольдә тотыла торган затларның һәм аларның вәкилләренә контроль органы вәкаләтле вазыйфаи заты тарафыннан имзаланган бертиплы мөрәжәгатьләр (5 дән артык бер типтагы мөрәжәгатьләр) буенча язмача аңлатма бирүнең рәсми сайтында урнаштыру юлы белән.

3.2.3. һәр мөрәжәгать итүченә шәхсән кабул итүдә инспекторлар 10 минуттан артык була алмый.

Телефоннан сөйләшү вакыты 10 минуттан артмаска тиеш.

3.2.4. Контроль орган контрольдә торучы затларга һәм аларның вәкилләренә телдән консультация бирү мәсьәләләре буенча язма рәвештә мөһлүмәт бирми.

3.2.5. Контрольләнгән затларны һәм аларның вәкилләрен язма консультацияләү түбәндәге мәсьәләләр буенча гамәлгә ашырыла:

- 1) контроль орган карарларына шикәят белдерү тәртібе;
- 2) контроль чараларын үткөрү тәртібе.

3.2.6. Контрольдә тотылучы зат «Россия Федерациясе гражданның мөрәҗәгатьләрен карау тәртібе турында» 2006 елның 02 маендагы 59-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән срокларда язма җавап бирү турында гарызнамәне җибәрергә хокуклы.

3.2.7. Контроль орган үткәрелгән консультацияләргә исәпкә ала.

4. Муниципаль контроль

кысаларында үткәрелә торган контроль чаралар

4.1. Контроль чаралар. Гомуми сораулар

4.1.1. Муниципаль контроль түбәндәге планлаштырылган һәм планнан тыш контроль чараларны үткөрүне оештыру юлы белән контроль орган тарафыннан гамәлгә ашырыла:

инспекция визиты, рейд тикшерүе, документар тикшерү, күчмә тикшерү - контрольдә тотыла торган затлар белән хезмәттәшлек иткәндә;

мәҗбүри таләпләрне үтәүне күзәтү, күчмә тикшерү - контрольдә тотыла торган затлар белән үзара хезмәттәшлексез.

4.1.2. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда контрольдә тотыла торган затлар белән үзара хезмәттәшлек түбәндәгеләр була:

инспектор һәм аның вәкиле арасында очрашулар, телефон һәм башка сөйләшүләр (турыдан-туры хезмәттәшлек);

документлар, башка материаллар сорату;

контрольдә тотыла торган зат эшчәнлеген гамәлгә ашыру урынында инспектор булу (гомуми файдаланудагы җитештерү объектларында инспектор булу очрақларыннан тыш).

4.1.3. Контроль чаралар контрольдә тотыла торган зат белән хезмәттәшлек иткәндә гамәлгә ашырыла, түбәндәге нигезләрдә тикшереп торучу органы тарафыннан үткәрелә:

1) мәҗбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары белән расланган параметрларга контроль объектының туры килүен яисә контроль объектының мондый параметрлардан тайпылуын ачыклау;

2) контроль чаралар уздыру планына кертелгән контроль чараларны уздыру срокларын билгеләү;

3) Россия Федерациясе Президенты йөкләмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенә конкрет контрольдә тотыла торган затларга карата контроль чаралар уздыру турындагы йөкләмәсе;

4) законнарның үтәлешенә күзәтчелек итү, кеше һәм гражданның хокукларын һәм ирекләрен прокуратура органнарына керткән материаллар һәм мөрәҗәгатьләр буенча үтәү кысаларында контроль чара уздыру турында прокурор таләбе;

5) Федераль законның 95 статьясындагы 1 өлешендә билгеләнгән очрақларда ачыкланган мәҗбүри таләпләрне бозуны бетерү турында контроль орган карарын үтәү срогы тәмамлану.

Контроль чаралар, тикшереп торучу органының вәкаләтле вазыйфаи затлары биремнәре нигезендә, контроль органның эш планнарындагы, шул исәптән Федераль законда билгеләнгән очрақлардагы биремнәргә дә кертеп, инспекторлар тарафыннан башкарыла.

4.1.4. Тикшерелә торган затлар белән үзара хезмәттәшлексез уздырыла торган планлы һәм планнан тыш контроль чаралар контроль чараны үткәргә жәлеп ителә торган инспектор һәм затлар тарафыннан түбәндәге контроль гамәлләрне башкару юлы белән уздырыла:

карау;
сораштыру;
язма аңлатмалар алу;
документларны теркәү;
экспертиза.

4.1.5. Контрольле зат белән, шулай ук документар тикшерү белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чараны үткәргә өчен Контроль органның 248-ФЗ номерлы Федераль законның 64 статьясындагы 1 өлешендә каралган белешмәләр күрсәтелгән вәкаләтле зат тарафыннан имзаланган карары кабул ителә.

Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтүне үткәргә, күчмә тикшерүгә карата әлеге Положение пунктының беренче абзацында каралган әлеге контроль чараны уздыру турында карар кабул итү таләп ителми.

4.1.6. Контроль чаралар контроль чараны уздыру турында контроль орган карарында күрсәтелгән инспекторлар тарафыннан үткәрелә.

Кирәк булса, Контроль орган контроль чаралар үткәргә жәлеп итә, билгеләнгән тәртиптә аттестованный экспертлар, эксперт оешмалары һәм контроль чаралар үткәргә жәлеп ителә торган экспертлар, эксперт оешмалары.

4.1.7. Контроль зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чараны уздыру тәмамлангач, инспектор Россия Икътисады үсеш министрлыгының «Контроль (күзәтчелек) органы тарафыннан кулланыла торган документларның типик формалары турында» 2021 елның 31 мартындагы 151 номерлы боерыгы белән расланган форма буенча контроль чара акты (алга таба шулай ук - акт) төзи.

Мондый чараны уздыру нәтижәләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, актта нәкъ менә нинди мәжбүри таләп бозылган, нинди норматив хокукий акт һәм аның структур берәмлеге билгеләнгән, дип күрсәтелә.

Ачыкланган хокук бозу бетерелгән очракта, контрольдә тотылган зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чараны уздыру тәмамланганчыга кадәр, актта аны бетерү факты күрсәтелә.

4.1.8. Мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләре булган документлар, башка материаллар актка теркәлә.

Контроль чараны үткәргәндә тутырылган тикшерү кәгазьләре актка беркетелергә тиеш.

4.1.9. Актны рәсмиләштерүнең Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән башка тәртибе ачыкланмаган очракта, мондый чараны уздыру тәмамланган көнне контроль чараны уздыру урыны буенча рәсмиләштерелә.

4.1.10. Дәүләт, коммерция, хезмәт серен, башка серне тәшкит итүче мәгълүматны үз эченә алган контроль чара нәтижәләре Россия Федерациясе законнарында каралган таләпләрне үтәп рәсмиләштерелә.

4.1.11. Контроль (күзәтчелек) чарасы актында бәян ителгән фактлар һәм нәтижәләр белән килешмәгән очракта, контрольдә тотыла торган зат шикаятьне әлеге Нигезләмәнең 5 бүлегендә каралган тәртиптә жиберергә хокуклы.

4.2. Контроль орган тарафыннан контроль чаралар нәтижәләре буенча күрелә торган чаралар

4.2.1. Контроль орган контрольдә тотыла торган зат тарафыннан Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә мәжбүри таләпләрне бозуларның контроль чарасын уздырганда ачыкланган очракта түбәндәгеләрне үтәргә тиеш:

1) контрольдә тотыла торган затка, аларны бетерүнең тиешле срокларын күрсәтеп, мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуларны бетерү турында күрсәтмә (алга таба - күрсәтмә), әмма алты айдан артык булмаган (документар тикшерү уздырганда күрсәтмә контроль астындагы затка документар тикшерү тәмамланганнан соң биш эш көненнән дә соңга калмыйча һәм (яисә) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүне булдырмау чараларын, шулай ук федераль законда контроль рәвешә каралган башка чараларны үткөрү турында күрсәтмә бирергә;

2) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүне булдырмау яисә аны бетерү буенча Россия Федерациясә законнарында каралган чараларны, биналарны, корылмаларны, корылмаларны, корылмаларны, жиһазларны, транспорт чараларын һәм башка шундый объектларны эксплуатацияләүне (файдалануны) тыю турындагы һәм алар тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычы һәм аны булдырмау ысуллары турындагы мәгълүматның гражданныр, оешмалар игътибарына мөмкин булган теләсә нинди ысулы белән илтәп житкерү хакында, тикшерү үткәргәндә гражданның, объектка ия булган һәм (яисә) алардан файдаланучы оешмалар, биналарны, корылмаларны, корылмаларны, корылмаларны, корылмаларны, корылмаларны, жиһазларны, транспорт чараларын һәм башка объектларны, мондый объектларны тәзүне тыю һәм алар тарафыннан башкарыла торган зыянны (яисә) законда саклана торган зыянны булдырмау янавы турындагы мәгълүматның теләсә нинди ысуллары хакында судка мөрәжәгать итүгә кадәр кичекмәстән кабул итәргә;

3) административ хокук бозу билгеләрен ачыклаганда Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясә кодексында билгеләнгән тәртиптә административ хокук бозу турында эш кузгату;

4) мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуларны бетерүне, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтүне, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерергә мөмкин булган зыянны булдырмый калуны тикшереп торуны гамәлгә ашыру чараларын, күрсәтмәне мәжбүри үтәүне таләп итәп судка мөрәжәгать иткәнчегә кадәр, күрсәтмәне мәжбүри үтәүне тәмин итү буенча билгеләнгән вакытта, әгәр мондый чара законнарда каралган булса;

5) мәжбүри таләпләрне үтәү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар уздыру буенча тәкъдимнәр бирү турындагы мәсьәләне карарга.

4.2.2. Күрсәтмә әлегә Нигезләмәнең 4 нче кушымтасы нигезендә форма буенча рәсмиләштерелә.

4.2.3. Контрольдәгә зат күрсәтмәне үтәү срогы чыкканчы, мәжбүри таләпләрне бозуларның ачыкланган очраklarын бетерүне раслый торган документлар һәм белешмәләр кушып, күрсәтмәнең үтәлешә турында контроль органга хәбәр итә.

4.2.4. Әлегә Нигезләмәнең 4.2.1 пунктының 1 пунктчасы нигезендә кабул ителгән карарны контрольдә торучы зат тарафыннан үтәү срогы тәмамланганнан соң йә контроль органы күрсәтелгән карар белән билгеләнгән документларны һәм белешмәләрне тапшырганчы йә мәжбүри таләпләрнең (куркынычсызлыкны мониторинглауның) үтәлешен күзәтү кысаларында мәгълүмат алган очракта, тапшырылган документлар һәм алынган мәгълүматлар нигезендә, карарларның үтәлешен бәяли.

4.2.5. Контроль орган күрсәтмәне контрольдә тотучы зат тарафыннан үтәгән очракта, контроль орган күрсәтмәнең үтәлешә турында хәбәрнамә жиберә.

4.2.6. Әгәр күрсәтелгән документлар һәм белешмәләр контроль астындагы зат тарафыннан тәкъдим ителмәгән яисә алар нигезендә йә мәжбүри таләпләрнең (куркынычсызлыкны мониторинглау) үтәлешен күзәтү кысаларында алынган мәгълүмат нигезендә алынган булса, контроль орган әлегә карарның үтәлешен инспекция визитын үткөрү, рейд тикшерүен яисә документар тикшерү юлы белән бәяли.

Күчмә тикшерү нәтижәләре буенча кабул ителгән карарның үтәлешен бәяләү уздырылган очракта, урынга барып тикшерү уздыру рәхсәт ителә.

4.2.7. Элеге Нигезлэмәнең 4.2.6 пунктында каралган контроль чараны үткөрү йомгаклары буенча Контроль орган карарның үтөлмөве яисә тиешенчә үтөлмөве ачылган очракта, ул, элеге Нигезлэмәнең 4.2.1 пунктының 1 пунктчасында каралган карарны кабат контрольдә торучы затка тапшыра, аны үтәүнең яңа срокларын күрсәтә.

Күрсәтмәне үтәмәгәндә, Контроль орган, әгәр мондый чара законнарда каралган булса, күрсәтмәне мәжбүри үтәү турындагы таләп белән судка мөрәжәгать иткәнчегә кадәр аның үтәлешен тәэмин итү чараларын күрә.

4.3. Планлы контроль чаралары

4.3.1. Планлы контроль чаралар Контроль орган (алга таба - еллык чаралар планы) төзи торган һәм прокуратура органнары белән килештерелергә тиешле чираттагы календарь елга планлы контроль чараларын уздыру планы нигезендә уздырыла.

4.3.2. Билгеле бер хәвеф-хәтәр категорияләренә кертелгән контроль объектларына карата планлы контроль чараларын уздыру чорлылыгы зыян (зыян) китерү куркынычларына туры китереп билгеләнә.

4.3.3. Контроль орган түбәндәге планлы контроль чаралар төрләрен үткәрергә мөмкин:

- инспекция визиты;
- рейд тикшерүе;
- документар тикшерү;
- күчмә тикшерү.

Аеруча куркыныч категориясенә караган объектларга карата түбәндәгеләр уздырыла:

- инспекция визиты;
- рейд тикшерүе;
- документар тикшерү;
- күчмә тикшерү.

Урта куркыныч категориясенә караган объектларга карата инспекция визиты уздырыла;

- инспекция визиты;
- документар тикшерү;
- күчмә тикшерү.

Түбән куркыныч категориясенә караган объектларга карата түбәндәгеләр уздырыла:

- инспекция визиты;
- документар тикшерү;
- күчмә тикшерү.

4.3.4. Югары куркыныч категориясенә кертелгән контроль объектларына карата планлы контроль чараларын уздыру вакыты - 3 елга бер тапкыр.

Уртача түбән куркыныч категориясенә кертелгән контроль объектларына карата планлы контроль чараларын уздыру вакыты - 4 елга бер мәртәбә.

Түбән куркыныч категориясенә кертелгән контроль объектына карата план буенча чаралар үткәрелми.

4.4. Планнан тыш контроль чаралар

4.4.1. Планнан тыш контроль чаралар документлар һәм күчмә тикшерүләр, инспекция визиты, рейдлар карау, мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү, күчмә тикшерү рәвешендә уздырыла.

4.4.2. Планнан тыш контроль чараны үткөрү турындагы карар мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторларын исәпкә алып кабул ителә.

4.4.3. Планнан тыш контроль чаралар, үзара хезмәттәшлексез планнан тыш контроль чараларынан тыш, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 57 статьясындагы 1

өлешенең 1, 3-5 пунктларында каралган нигезләр буенча уздырыла.

4.4.4. Планнан тыш контроль чара прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелергә мөмкин булган очракта, күрсәтелгән чара мондый килештерүдән соң уздырыла.

4.5. Документар тикшерү

4.5.1. Документлар буенча тикшерү дигәндә контроль орган урнашкан урын буенча уздырыла торган контроль чара аңлашыла, аның предметы булып аларның оештыру-хокукый формасын, хокукларын һәм бурычларын билгели торган контрольдә тотучы затлар документларындагы, шулай ук аларның эшчәнлеген гамәлгә ашырганда кулланыла торган һәм контроль (күзәтчелек) органы карарларын үтәүгә бәйле документлардагы белешмәләр тора.

4.5.2. Контроль орган карамагындагы документлардагы белешмәләрнең дәрәҗәсигә нигезле шик тудырса йә әлеге белешмәләр контрольдә торучы зат тарафыннан мәҗбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләргә мөмкинлек бирмәсә, Контроль орган контроль астындагы зат адресына документлар тикшерү барышында карау өчен кирәкле башка документларны тапшыру таләбен җибәрә.

Әлеге таләпне алган көннән алып ун эш көне эчендә контрольдә тотыла торган зат контроль органга күрсәтелгән документларны таләп итеп җибәрергә тиеш.

4.5.3. Документлар буенча тикшерү үткәрү срогы ун эш көненнән артмаска тиеш.

Күрсәтелгән срокта түбәндәге вакыттан чор кертелми:

1) контроль орган тарафыннан контрольдә тотыла торган затка таләпләр документлар тикшерү барышында күрсәтелгән документларны контроль органга тапшырганчы карау өчен кирәкле документларны тапшыру;

2) контрольдә тотыла торган затка контроль органы мәгълүматын җибәргән мизгелдән түбәндәге чор:

контрольдә тотыла торган документлардагы хаталарны һәм (яисә) каршылыкларны ачыклау турында;

тапшырылган документлардагы белешмәләрнең, контроль органдагы документлардагы һәм (яисә) муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда алынган документлардагы белешмәләрнең туры килмәве турында һәм таләпләр күрсәтелгән аңлатмаларны Контроль органга тапшыру вакытына кадәр язма рәвештә язарга тиеш.

4.5.4. Документлар буенча тикшерү барышында кылына торган контроль гамәлләр исемлегә:

1) документларны теркәү;

2) язма аңлатмалар алу;

3) экспертиза.

4.5.5. Контроль чараны үткәрү барышында инспектор контрольдә тотыла торган затка документларның һәм (яисә) аларның күчәрмәләренә, шул исәптән фотога төшерү, аудио- һәм видеога яздыру материалларының, мәгълүмат базаларының, мәгълүматлар банкларының, шулай ук мәгълүмат йөртүчеләрнең үтәлүен бәяләүне уздыру өчен эһәмияткә ия булган һәм кирәкле таләпләрне тапшыру (яисә) таләбен күрсәтергә (җибәрергә) хокуклы.

Контрольдә тотылуы зат әлеге таләп алынган көннән алып 10 эш көне эчендә таләп ителә торган документларны Контроль органына җибәрә йә үтенечнамә белән кичекмәстән язма рәвештә инспекторга документлар бирүнең мөмкин булмавы турында, аның дәвамында контрольдә тотыла торган зат теркәлә торган документларны тапшырырга мөмкин булган сәбәпләрне һәм срокны күрсәтеп, хәбәр итә.

Фотосурәт материалларыннан, аудио- һәм видеоязмалардан, мәгълүмат базаларыннан, мәгълүматлар банкларыннан, шулай ук мәгълүмат йөртүчеләргә документлар тикшерүен үткәрү вакытына контроль чараларны башкару өчен кирәкле мәгълүматны карау һәм эзләү хокуклары булган логин һәм пароль рәвешендә бирелә.

4.5.6. Язма аңлатмалар инспектор тарафыннан контрольдә тотыла торган заттан яки аның вәкиленнән, шаһитлардан соралырга мөмкин.

Күрсәтелгән затлар инспекторга тикшерү тәмамланганчы ике эш көненнән дә соңга калмыйча ирекле формада язма аңлатмалар бирә.

Язма аңлатмалар ирекле формада язма документ төзү юлы белән рәсмиләштерелә.

Инспектор вазыйфаи затлар яки оешма хезмәткәрләре, контрольдә торучы граждандар, аларның вәкилләре, шаһитлары сүзләреннән язма аңлатмалар төзүгә хокуклы. Бу очракта күрсәтелгән затлар аңлатмалар белән танышалар, кирәк булганда текстны тулыландыралар, инспекторның аларның сүзләреннән дәрәҗә язып алуы турында тамга ясыялар һәм, аны төзү датасын һәм урынын күрсәтеп, документка кул куялар.

4.5.7. Экспертиза контроль орган йөкләмәсе буенча эксперт яки эксперт оешмасы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Экспертиза контрольдә тотыла торган затның (аның филиаллары, вәкилләре, аерымланган структур бүлекчәләре) урнашкан (эшчәнлек алып барган) урыны буенча да, шулай ук эксперт яисә эксперт оешмасы эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча да гамәлгә ашырылырга мөмкин.

Экспертизаны гамәлгә ашыру вакыты экспертиза төренә бәйле һәм һәр конкрет очракта контроль орган һәм эксперт оешмасы арасындагы килешү буенча индивидуаль рәвештә билгеләнә.

Экспертиза нәтиҗәләре контроль орган раслаган форма буенча эксперт бәяләмәсе белән рәсмиләштерелә.

4.5.8. Актны рәсмиләштерү документлар тикшерүен үткөрү тәмамланган көнне Контроль орган урнашкан урын буенча башкарыла.

4.5.9. Акт 248-ФЗ номерлы Федераль законның 21 статьясында каралган тәртиптә документар тикшерү тәмамланганнан соң биш эш көненнән дә соңга калмыйча контроль органы тарафыннан тикшерелә торган затка жиберелә.

4.5.10. Планнан тыш документар тикшерү прокуратура органнары белән килештермичә уздырыла.

4.6. Күчмә тикшерү

4.6.1. Күчмә тикшерү контрольдә тотыла торган затның (аның филиалларының, вәкилләренен, аерымланган структур бүлекчәренен) урнашкан (эшчәнлеген гамәлгә ашыру) урыны буенча уздырыла.

Күчмә тикшерү дистанцион багланышлар чараларын кулланып, шул исәптән аудио-яки видеоэлементә аша үткәрелергә мөмкин.

4.6.2. Күчмә тикшерү мөмкин булмаган очракта уздырыла:

1) контроль орган карамагындагы яисә ул соратып ала торган документларда һәм контрольдә тотыла торган затның аңлатмаларында булган белешмәләренә тулылыгын һәм дәрәҗәлеген тикшерергә;

2) контрольдә тотыла торган затның һәм (яисә) аның карамагындагы һәм (яисә) файдаланыла торган контроль объектларының әлегә Нигезләмәнең 4.6.1 пунктында күрсәтелгән урынга чыкмыйча һәм контроль гамәлләренә башка төре кысаларында каралган кирәкле контроль гамәлләренә башкару өчен мәҗбүри таләпләргә туры килүен бәяләргә.

4.6.3. Планнан тыш күчмә тикшерү бары тик прокуратура органнары белән килештереп кенә үткәрелергә мөмкин, моңа 57 статьяның 1 өлешендәге 3-5 пунктлары һәм 248-ФЗ номерлы Федераль законның 66 статьясындагы 12 өлешендә уздыру очраклары керми.

4.6.4. Контроль орган урынга чыгып тикшерүне үткөрү турында контрольдә тотыла торган затка күчмә тикшерүне үткөрү турында карар күчәрсен жиберү юлы белән ул башланганчы егерме дүрт сәгатәтән дә соңга калмыйча хәбәр итә.

4.6.5. Күчмә тикшерү уздырганда инспектор контрольдә тотыла торган затка (аның вәкиленә) хезмәт таныклығын, урынга барып тикшерү үткәру турында карар күчәрмәсен күрсәтә, шулай ук контроль чараларының бердәм реестрында исәпкә алу номерын хәбәр итә.

4.6.6. Күчмә тикшерүне үткәру срогы ун эш көненнән артмый.

Күчмә тикшерү барышында кече эшкуарлыкның бер субъектына карата үзара хезмәттәшлекнең гомуми срогы кече предприятие өчен илле сәгатътән һәм микропредприятие өчен унбиш сәгатътән артык була алмый.

4.6.7. Күчмә тикшерү барышында контроль гамәлләр исемлеге:

- 1) карау;
- 2) сораштыру;
- 3) документларны теркәү;
- 4) язма аңлатмалар алу;
- 5) экспертиза.

4.6.8. Карау контрольдә тотыла торган зат һәм (яисә) аның видеоязманы мәжбүри кулланып вәкиле катнашында инспектор тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Тикшерү нәтижәләре буенча тикшерү беркетмәсе төзелә.

4.6.9. Сораштыру дигәндә, контрольдә тотыла торган зат тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәләшен бәяләүне уздыру өчен әһәмияткә ия булган телдән мәгълүматны, контрольдә тотыла торган заттан яисә аның вәкиленнән һәм шундый мәгълүмат булган башка затлардан алу буенча контроль эш аңлашыла.

Сораштыру нәтижәләре сорашып белешү беркетмәсендә теркәлә, ул үзе бәян иткән белешмәләрнең дәрәсләген раслаучы сораштырылучы зат тарафыннан, шулай ук алынган белешмәләр контроль чара өчен әһәмияткә ия булган очракта, контроль чара актында имзалана.

4.6.10. Тикшерү, сорашып белешү, мәжбүри таләпләр бозылган очракта, инспектор, мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләрен теркәп, фотосъемканы, аудио- һәм видеоязманы, дәлилләрен теркәүнең башка ысулларын кулланырга хоуклы.

Фотога төшерү ярдәмендә мәжбүри таләпләрне бозуларның дәлилләрен теркәү мәжбүри таләпләрне бозуның ачылган һәрберсенә кимендә ике сурәте белән уздырыла.

Фотога төшерү һәм видеога яздыру мәжбүри таләпләрне бозуларның дәлилләрен теркәү өчен дәүләт серен яклау турында Россия Федерациясе законнары таләпләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

4.6.11. Тикшерелә торган документларны, язма аңлатмаларны контрольдә тотучы зат тарафыннан тапшыру, экспертиза үткәру өлеге Нигезләмәнең 4.5.5, 4.5.6 һәм 4.5.7 пунктларына туры китереп башкарыла.

4.6.12. Күчмә тикшерү тәмамланганнан соң, инспектор урынга чыгып тикшерү акты төзи.

Фотога төшерү, аудио- һәм видеога яздыру турында мәгълүмат тикшерү актында чагыла.

Дистанцион багланышлар чараларыннан, шул исәптән аудио- яки видеоэлемтә аша файдаланып, урынга чыгып тикшерү үткәрелгән очракта, Нигезләмәнең икенче пункты абзацында билгеләнгән нигезләмә кулланылмый.

4.6.13. Күчмә тикшерүне үткәру контрольдә тотыла торган затның урнашкан (эшчәнлекне гамәлгә ашыру) урыны буенча булмавына бәйле рәвештә йә контроль астындагы зат эшчәнлегенең факттагы булмавына бәйле рәвештә йә урынга чыгып тикшерүне үткәрунең мөмкин булмавына яисә тәмамлануга китергән контрольдә тотыла торган затның башка гамәлләре (гамәл кылмавы) белән бәйле рәвештә мөмкин булмаган очракта, инспектор, сәбәпләрен күрсәтеп, күчмә тикшерүне үткәрунең мөмкин булмавы турында акт төзи һәм 248-ФЗ номерлы Федераль законда 21 статьяның 4 һәм 5

өлешләрәндә каралган тәртиптә контроль чаралар уздыру мөмкинлеге булмавы турында контрольдә тотыла торган затка хәбәр итә.

Бу очракта инспектор күчмә тикшерүне үткөрүнең күрсәтелгән чоры кысаларында урынга чыгып тикшерү тәмамланганчы теләсә кайсы вакытта контроль гамәлләр кылырга хокуклы.

4.6.14. Индивидуаль эшқуар, контрольдә тотылучы затлар булган граждандан контроль органга түбәндәге очрақларда контроль чаралар уздырганда булу мөмкинлеге булмау турында мәғлүмат бирергә хокуклы:

- 1) вакытлыча хезмәткә сәләтсез булу;
- 2) судларны, хокук саклау органнарын, хәрби комиссариатларны чакыру (хәбәрләр, көн тәртибенә) буенча килү зарурлығы;
- 3) контроль чаралар уздырганда булу мөмкинлеген юкка чыгара торган чикләү чараларын Россия Федерациясә Жңинаятъ-процессуаль кодексы нигезендә сайлау;
- 4) хезмәт командировкасында булу.

Мәғлүмат килгәндә, контроль чаралар үткөрү контроль орган тарафыннан әлеге мөрәжәгатькә сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәкле срокка күчерелә.

4.7. Инспекция килү, рейд тикшерүе

4.7.1. Инспекция килү контрольдә тотыла торган затның (аның филиалларының, вәкиллекләренә, аерымланган структур бүлекчәләренә) йә контроль объектының урнашқан (эшчәнлеген гамәлгә ашыру) урыны буенча уздырыла.

Инспекция визиты контрольдә тотыла торган затка һәм житештерү объекты милекчесенә алдан хәбәр итмичә уздырыла.

Контрольле затлар яки аларның вәкилләре инспекторның бинага, корылмаларга, биналарга каршылыксыз керүен тәэмин итәргә тиеш.

Эшчәнлекне гамәлгә ашыруның бер урынында йә бер житештерү объектында (территориядә) инспекция визитын үткөрү срогы бер эш көненнән артып китә алмый.

4.7.2. инспекция визиты барышында контроль гамәлләр исемлеге:

- а) карау;
- б) сораштыру;
- в) язма аңлатмалар алу;
- г) контрольдә тотыла торган затның (аның филиалларының, вәкиллекләренә, аерымланган структур бүлекчәләренә) яисә контроль объектының булу (эшчәнлек алып бару) урынында зарури таләпләр нигезендә булырга тиешле документларны теркәү.

Инспекция визитын дистанцион багланышлар чараларын кулланып, шул исәптән аудио- яки видеоәлемтә аша уздыру рәхсәт ителә.

4.7.3. Планнан тыш инспекция визиты, 57 статьяның 1 өлешендәге 3-5 пунктларына һәм 248-ФЗ номерлы Федераль законның 66 статьясындагы 12 өлешенә туры китереп, прокуратура органнары белән килештереп кенә үткәрелергә мөмкин.

4.7.4. Рейд тикшерүе тикшерү тикшерү тикшерү тикшерү объекты белән идарә итүне, файдалануны яисә идарә итүне гамәлгә ашыручы теләсә кайсы контрольдә тотучы затларга карата үткәрелә.

Рейдлы карау чорында бер контрольдә тотылган зат белән хезмәттәшлек итү срогы бер эш көненнән артып китә алмый.

4.7.5. Рейд тикшерүе барышында контроль гамәлләр исемлеге:

- а) карау;
- б) сораштыру;
- в) язма аңлатмалар алу;
- г) документларны теркәү;
- д) экспертиза.

4.7.6. Житештерү объектлары белән идарә итүче, идарә итүче контрольлек итүче затлар рейдта карау барышында инспекторларга рейд тикшерүен үткөрү турындагы

карарда күрсәтелгән житештерү объектларына, шулай ук барлык биналарга (торак биналардан тыш) тоткарлыксыз кереп йөрүне тәэмин итәргә тиеш.

4.7.7. Рейд тикшерүе нәтижәсендә мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, рейд тикшерүе үткәрелгән урында инспектор мәжбүри таләпләрне бозган һәр контрольдә тотыла торган затка карата контроль чара акты төзи.

4.7.8. Рейд тикшерүе, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 57 статьясындагы 1 өлешенә 3-5 пунктларына һәм 66 статьясындагы 12 өлешенә туры китереп, прокуратура органнары белән килештереп кенә үткәрелергә мөмкин.

4.7.9. Әлеге Нигезләмәнең 4.7.2 һәм 4.7.5 пунктларында каралган контроль гамәлләр әлеге Нигезләмәнең 4.5.5 - 4.5.7, 4.6.8 - 4.6.10 пунктларына туры китереп башкарыла.

4.8. Мәжбүри таләпләрне (иминлек мониторингын) үтәүне күзәтү

4.8.1. Контроль орган, мәжбүри таләпләрне (куркынычсызлыкны мониторинглауны) үтәүне күзәткәндә, контроль органда булган контроль объектлары турында белешмәләрне, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында керә торган белешмәләрне, жыюны, анализлауны үткәрә, мәжбүри таләпләрне үтәү кысаларында контрольдә торучы затлар тарафыннан күрсәтелә, шулай ук "Интернет" челтәрендәге мәгълүматлар, башка һәркем файдалана алырлык белешмәләр, шулай ук автоматик режимда фото- һәм кинога төшерү, видеоязма функцияләре булган хокук бозуларны теркәүнең техник чараларыннан файдаланып алынган күрсәткечләрне.

4.8.2. Әгәр мәжбүри таләпләрнең (куркынычсызлыкны мониторинглауның) үтәлешен күзәтү барышында закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү яисә зыян китерү куркынычы барлыкка килү фактлары ачыкланса, мәжбүри таләпләрне бозу турында, мәжбүри таләпләрне бозуның әзерләнүе яисә мәжбүри таләпләрне бозуның билгеләре турында белешмәләр контроль орган тарафыннан түбәндәге карарлар кабул ителергә мөмкин:

1) 248-ФЗ номерлы Федераль законның 60 статьясы нигезендә планнан тыш контроль (күзәтчелек) чарасын үткөрү турында карар;

2) кисәтүне игълан итү турында карар;

3) 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясындагы 2 өлешенә 1 пункттында каралган тәртиптә ачыкланган хокук бозуларны бетерү турында күрсәтмә бирү хакында карар, Россия Федерациясе субъектының контроль рәвеше турындагы законында мондый мөмкинлек күрсәтелгән очракта;

4) 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясындагы 3 өлешенә нигезендә контроль рәвеше турында Россия Федерациясе субъекты законы, контроль рәвеше турында Россия Федерациясе субъекты законы турындагы федераль законда шундый мөмкинлек күрсәтелгән очракта, тикшерү рәвеше турында федераль законда.

4.9. Күчмә тикшерү

4.9.1. Күчмә тикшерү контрольдә тотылган затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләү максатларында уздырыла.

4.9.2. Күчмә тикшерү оешманың (аның филиаллары, вәкилләкләре, аерымланган структур бүлекчәләре) урнашкан (эшчәнлек алып барган) урыны, граждандан эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны, контроль объектының урнашкан урыны буенча үткәрелергә мөмкин, шул ук вакытта контрольдә торучы зат белән үзара хезмәттәшлек итү рәхсәт ителми.

Күчмә тикшерү барышында (чикләнмәгән затларга бару өчен ачылган) житештерү объектларында тикшерү үткәрелергә мөмкин.

4.9.3. Күчмә тикшерү контрольдә тотыла торган затка мәгълүмат бирмичә уздырыла.

Бер объектны (бер-берсенә турыдан-туры якин урнашкан берничә объектны) күчмә тикшерүне үткөрү срогы, әгәр федераль законда контроль рәвешә турында башкасы билгеләнмәгән булса, бер эш көненнән артып китә алмый.

4.9.4. Күчмә тикшерү нәтижәләре буенча әлеге Нигезләмәнең 4.2.1 пунктының 1 һәм 2 пунктчаларында каралган карарлар кабул ителә алмый.

5. Судка кадәр шикаять

5.1. Алар фикеренчә, муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре турыдан-туры бозылган контрольлек итүче затлар Контроль органы житәкчесә урынбасары һәм инспекторларның түбәндәге карарларына судка кадәр шикаять бирергә хокуклы (алга таба шулай ук - вазыйфаи затлар):

1) контроль чаралар уздыру турында карарлар;

2) ачыкланган хокук бозуларны бетерү турында контроль чаралар, күрсәтмәләр актлары;

3) контроль чаралар кысаларында вазыйфаи затларның гамәлләре (гамәл кылмаулары).

5.2. Шикаять, 248-ФЗ номерлы Федераль законның 40 статьясындагы 1.1 өлешендә каралган очрактан тыш, дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең һәм (яисә) региональ порталларының бердәм порталын һәм (яисә) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталын кулланып, контрольдә торучы зат тарафыннан Контроль органына тапшырыла.

Шикаять биргәндә граждән гади электрон имза йә көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланырга тиеш. Оешма тарафыннан шикаять бирелгәндә, ул көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланырга тиеш.

Шикаятькә салына торган материаллар, шул исәптән фото- һәм видеоматериаллар, контрольдә тотыла торган зат тарафыннан электрон рәвештә күрсәтелә.

5.3. Контроль орган карарына, аның вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять Контроль органы житәкчесә (житәкчесә урынбасары) тарафыннан карала.

5.4. Шикаятьне контрольдә тотылган зат үз хокукларын бозу турында белгән яки белергә тиеш булган көннән алып утыз календарь көн эчендә бирергә мөмкин.

Контроль орган күрсәтмәсенә шикаять контрольдә тотыла торган зат күрсәтмә алган вакыттан алып ун эш көне эчендә бирелергә мөмкин.

5.5. Шикаять бирү срогын житди сәбәп аркасында уздырган очракта, шикаять биргән контрольдә торучы затның үтенечнамәсә буенча әлеге срок контроль органы тарафыннан торгызылырга мөмкин.

5.6. Шикаять биргән контроль астындагы зат шикаять буенча карар кабул ителгәнчегә кадәр аны тулысынча яки өлешчә кире алырга мөмкин. Шул ук вакытта шикаятьнең кабат юнәлешә шул ук нигезләр буенча рәхсәт ителми.

5.7. Шикаятьтә Контроль органының дөгьвалана торган карарын үтәүне туктатып тору турындагы үтенеч булырга мөмкин.

5.8. Контроль орган житәкчесә (житәкчесә урынбасары) тарафыннан шикаятьне теркәгән көннән алып ике эш көненнән дө соңга калмыйча карар кабул ителә:

1) контроль органның дөгьвалана торган карарын үтәүне туктатып тору турында;

2) контроль органның дөгьвалана торган карарын үтәүне туктатып торудан баш тарту турында.

Кабул ителгән карар турында мәгълүмат шикаять биргән контрольдә торучы затка карар кабул ителгән вакыттан алып бер эш көне эчендә жибәрелә.

5.9. Шикаятьтә түбәндәге мәгълүматлар булырга тиеш:

1) карар һәм гамәле (гамәл кылмавы) дөгъва белдерелә торган контроль орган исеме, фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта);

2) гражданның фамилиясен, исемен, атасының исемен (булган очракта), яшәу урыны (эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны) турында белешмәләренә, йә күзәтүче зат булган оешманың исеме, әлеге оешманың урнашкан урыны турында белешмәләр, йә ышанычнамә һәм фамилия реквизитлары, исеме, атасының исеме (булган очракта) шикаять биргән затның исеме, атасының исеме (булган очракта), шикаятьне карау вакытына үзара эшчәнлекне башкаруның теләгән ысулы һәм аның буенча карар алуның теләгән ысулы;

3) контроль органның һәм (яисә) аның вазыйфаи затының дөгъвалана торган карары турында белешмәләр, алар шикаять биргән контрольдә торучы затның хокукларын бозуга китергән яисә китерергә мөмкин;

4) контроль орган карары һәм (яисә) вазыйфаи затның гамәле (гамәл кылмавы) нигезендә контрольдә тотыла торган затның нигезләре һәм дәлилләре. Контрольдә булган зат тарафыннан аның дәлилләрен раслый торган документлар (булган очракта) яисә аларның күчәрмәләре тапшырылырга мөмкин;

5) шикаять биргән контрольдә торучы затның таләпләре;

6) контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында контроль чараның исәпкә алу номеры, әгәр Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан башкасы билгеләнмәгән булса, аңа карата шикаять бирелә.

5.10. Шикаятьтә Контроль органы вазыйфаи затларының яисә аларның гаилә әгъзаларының тормышына, сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә карата цензурасыз яисә мыскыллы булмаган әйтелмәләр, янаулар булырга тиеш түгел.

5.11. Шикаятьне бирү «Бердәм идентификация һәм аутентификация системасы» Федераль дәүләт мәгълүмат системасы ярдәмендә тиешле хокукны биргән очракта, контрольдә тотыла торган затның вәкаләтле вәкиле тарафыннан гамәлгә ашырылырга мөмкин.

5.12. Контроль орган шикаятьне, әгәр:

1) шикаять әлеге Нигезләмәнең 5.4 пункттында билгеләнгән шикаять бирү сроклары тәмамланганнан соң бирелә һәм шикаять бирүгә жибәрелгән срокны торгызу турында үтенечнамәне үз эченә алмый;

2) шикаять бирүгә жибәрелгән вакытны торгызу турындагы үтенечнамәне канәгатьләндерүдән баш тартты;

3) аны биргән контрольдә торучы заттан шикаять буенча карар кабул ителгәнчегә кадәр шикаятьне кире алу турында гариза килде;

4) шикаятьтә куелган мәсьәләләр буенча суд карары бар;

5) элек контроль органга шул ук контрольдә тотыла торган заттан шул ук нигезләрдә башка шикаять бирелгән;

6) шикаятьтә Контроль органы вазыйфаи затларының, шулай ук аларның гаилә әгъзаларының тормышына, сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә цензурасыз яисә мыскыллы аңлатмалар, куркынычлар бар;

7) элек әлеге контрольдә тотыла торган затның шикаять белән кабат мөрәжәгать итү мөмкинлеген юкка чыгара торган шул ук предмет буенча шикаятьне караудан баш тартса һәм яңа дәлилләр яисә хәлләр китерелмәсә;

8) шикаять тиешле булмаган органга бирелгән;

9) Россия Федерациясе законнарында контроль орган карарларына шикаять белдерү буенча суд тәртибе генә каралган.

5.13. Әлеге Нигезләмәнең 5.12 пункттының 3-8 бүлекләрендә күрсәтелгән нигезләр буенча шикаятьне караудан баш тарту судка кадәр шикаять бирү нәтижәсе булып тормый һәм контроль орган карарларына, вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата суд тарафыннан шикаять белдерү өчен нигез була алмый.

5.14. Шикаятыне караганда, Контроль орган Россия Федерациясе Хөкүмәте раслаган контроль (күзәтчелек) эшчәнлегенә судка кадәр шикаять бирүнең мәгълүмат системасын алып бару кагыйдәләре нигезендә контроль (күзәтчелек) эшчәнлегенә шикаять бирүнең мәгълүмат системасын куллана.

5.15. Контроль орган житәкчесе (житәкчесе урынбасары) теркәлгәннән соң 20 эш көне эчендә шикаятыне карарга тиеш.

5.16. Күрсәтелгән срок егерме эш көненә озайтылырга мөмкин, түбәндәге аерым очракларда:

1) шикаятытә күрсәтелгән фактлар буенча хезмәт тикшерүенә шикаять бирелә торган вазыйфаи затка карата гамәлләр (гамәл кылмау) үткөрү;

2) дөгъвалана торган вазыйфаи затның гамәл кылуы (гамәл кылмавы) булмавы, нигезле сәбәп (авыру, отпуск, командировка) буенча.

5.17. Контроль орган шикаять биргән контрольдә торучы заттан шикаять предметына кагылышлы өстәмә мәгълүмат һәм документлар соратырга хокуклы. Контрольдә тотылуы зат сорату жибәрелгән вакыттан алып биш эш көне эчендә күрсәтелгән мәгълүматны һәм документларны тапшырырга хокуклы.

Шикаятыне карау срогы темасы өстәмә мәгълүмат бирү турында гарызнамә һәм шикаять предметына караган документлар жибәрелгәннән алып аларны вәкаләтле орган алган мизгелгә кадәр, әмма сорау жибәрелгән вакыттан алып биш эш көненә кадәр туктатып торыла.

Контрольдә торучы заттан өстәмә мәгълүмат һәм шикаять предметына караган документларны алу шикаятыне караудан баш тарту өчен нигез булып тормый.

5.18. Шикаятыне биргән контрольдә торучы заттан дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары яки аларга буйсынучы оешмалар карамагында булган мәгълүматны һәм документларны соратып алу рөхсәт ителми.

Шикаять биргән зат шикаять буенча йомгаклау карары кабул ителгәнчегә кадәр үз теләгә белән шикаять предметына караган өстәмә материалларны тәкъдим итәргә хокуклы.

5.19. Кабул ителгән карарның законлылыгын һәм (яисә) башкарылган гамәлләрнең (гамәл кылмауның) нигезлелеген раслау бурычы Контроль органына йөкләнә.

5.20. Шикаятыне карау йомгаклары буенча контроль орган житәкчесе (житәкчесе урынбасары) түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

1) шикаятыне канәгатьләнмичә калдыра;

2) Контроль орган карарын тулысынча яисә өлешчә юкка чыгара;

3) Контроль орган карарын тулысынча юкка чыгара һәм яңа карар кабул итә;

4) вазыйфаи затларның гамәлләрен (гамәл кылмавын) законсыз дип таний һәм асылы буенча, шул исәптән билгеле бер гамәлләр кирәк булганда гамәлгә ашыру турында карар чыгара.

5.21. Кабул ителгән карарны нигезли торган контроль орган карары аны үтәү срогы һәм тәртибе дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталында һәм (яисә) региональ порталында контрольдә тотыла торган затның шәхси кабинетында ул кабул ителгән көннән алып бер эш көненнән дә соңга калмыйча урнаштырыла.

6. Муниципаль контроль өчен контроль төренең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре

Муниципаль контрольнең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре, индикатив күрсәткечләр әлеге Нигезләмәгә 5 нче кушымта белән билгеләнгән.

«Апас шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге территориясендә муниципаль контроль турындагы нигезләмәгә 1 нче кушымта

«Апас шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге территориясендә автомобиль транспортында һәм юл хужалыгында муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле Апас шәһәр тибындагы поселогы башкарма комитетының вазыйфаи затлары исемлеге

1. Башкарма комитет җитәкчесе урынбасары
2. Баш белгеч

«Апас шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге территориясендә муниципаль контроль турындагы нигезләмәгә 2 нче кушымта

«Апас шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге территориясендә автомобиль транспортында һәм юл хужалыгында муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында контроль объектларын куркынычлык категорияләренә кертү билгеләре

п/п	Муниципаль контроль объектлары	Куркыныч категориясе
1	Юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр соңгы өч ел дәвамында законлы көченә керткән юридик зат яисә индивидуаль эшкуар эшчәнлеген юридик затка, аның вазыйфаи затларына яисә шәхси эшкуарга административ жәза билгеләү турындагы карар куркынычы категориясенә кертү турында карар кабул ителгән датага карата административ хокук бозу кылган өчен юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр булган очракта. автомобиль транспортында, юл хужалыгында эшчәнлекне гамәлгә ашырганда контрольдә торучы затлар тарафыннан үтәлергә (үтәлергә) тиешле мәжбүри таләпләр	Югары куркыныч
2	Юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр соңгы өч ел дәвамында юридик зат яисә индивидуаль эшкуар эшчәнлеген автомобиль транспортында, юл хужалыгында эшчәнлек башкарганда контрольдә тотыла торган затлар тарафыннан үтәлергә (үтәлергә) тиешле таләпләрне үтәмәү факты буенча бирелгән срокта үтәлмәгән күрсәтмә категориясенә кертү турында карар кабул ителгән көнгә соңгы өч ел дәвамында булган очракта юл хужалыгында	Уртача куркыныч
3	Юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр, юридик зат яисә индивидуаль эшкуар эшчәнлеген автомобиль транспортында, юл хужалыгында эшчәнлекне башкарганда, тикшереп торучы затлар тарафыннан үтәлергә (үтәлергә) тиешле таләпләрне үтәмәгән өчен ачыкланган хокук бозулар факты буенча планлы яисә планнан тыш тикшерү уздыру йомгаклары буенча бирелгән күрсәтмә категориясенә кертү турында карар кабул ителгән датага соңгы биш ел дәвамында булган очракта	Үртачадан түбән куркыныч
4	Юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр һәм физик затлар, 1, 2 һәм 3 пунктларында күрсәтелгән шартлар булмаганда, юридик затлар һәм индивидуаль эшкуарлар эшчәнлеген хәвеф-хәтәр категориясенә кертү	Түбән куркыныч

«Апас шөһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге территориясендә муниципаль контроль турындагы нигезләмәгә 3 нче кушымта

Автомобиль транспортында һәм юл хужалыгында муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында «Апас шөһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге территориясендә тикшерелә торган мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлеге

Мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторларына түбәндәгеләр керә:

даими рәвештә пассажирлар йөртүнең һәм багаж ташуның муниципаль маршруты буенча пассажирлар йөртүнең һәм багаж ташуның булмавы турында мәгълүмат булу;

мәжбүри таләпләрне бозуның ярамаганлыгы турында кисәтүдә күрсәтелгән мәжбүри таләпләрнең үтөлешен тәэмин итү чараларын күрү турында контрольдә тотыла торган заттан хәбәр бирелмәү;

автомобиль юлларының юл биеклекләре һәм юл белгеләре чыгарылышына, объектларын, юл эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән объектларны һәм юл сервисы объектларын төзөгәндә һәм реконструкцияләгәндә, шулай ук реклама конструкцияләре, мәгълүмат такталары һәм күрсәткечләр урнаштырганда техник таләпләр һәм үтөлүе мәжбүри булган шартлар турында белешмәләр булу;

Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексының 14.1, 14.1.2, 14.43, 14.44-14.45, 19.5, 19.7, 19.33 статьяларында каралган хокук бозулар өчен административ жәза билгеләү турындагы карарларның (карарларның) булу-булмавын билгеләү датасына кадәр өч календарь ел дәвамында законлы көченә керү турында мәгълүмат булу (кисәтү рәвешендә административ жәзадан тыш).

«Апас шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге территориясендә муниципаль контроль турындагы нигезләмәгә 4 нче кушымта

Контроль орган күрсәтмәсенең рәвеше

Контроль орган бланклары

_____
(контрольдә тотыла торган зат житәкчесе
вазыйфасын күрсәтә)

—

_____
(контрольдә тотыла торган затның тулы исеме
күрсәтелә)

_____
(фамилиясе, исеме, атасының исеме
күрсәтелә)
(булган очракта) контрольдә тотыла торган зат
житәкчесе)

_____
(контрольдә тотыла торган затның урнашкан
урыны адресы күрсәтелә)

КҮРСӘТМӘ

_____
(*юнәлеш килешендә контрольдә тотыла торган затның тулы исеме күрсәтелә*)
мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуларны бетерү турында

Нәтижәләр

буенча

_____
(*контроль чараның төре һәм формасы нигезендә күрсәтелә*)
Контроль орган карары белән)

башкарылган

_____
(*контроль органның тулы исеме күрсәтелә*)

мөнәсәбәттә

_____
(*контрольдә тотыла торган затның тулы исеме күрсәтелә*)

20 елның "___" "___" "___" "___" "___" 20__ елында

нигезендә

_____
(*контроль чараны уздыру турында контроль орган актының исеме һәм реквизитлары
күрсәтелә*)

мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланган:

(*әлеге мәжбүри таләпләр куелган норматив хокукый актларның структур
берәмлекләрен күрсәтеп, мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозулар санап үтелә*)

Баян ителгәннәр нигезендә, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәгә 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясындагы 2 өлешенәң 1 пункты нигезендә,

_____
(*контроль органның тулы исеме күрсәтелә*)

Күрсәтмә бирә:

1. Мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуларны бетерү вакытын билгеләргә

" _____ " _____ 20_____ ел, шул көнне дә кертеп.

2. _____

(контроль органның тулы исеме күрсәтелә)

ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында күрсәтмәнең үтәлеше турында, мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерүне раслаучы документлар һәм белешмәләр кушып, вакытында ачыкланган бозуларны бетерү турында белдерү кадәр«__» _____ 20_____ ел, шул көнне дә кертеп.

Әлеге күрсәтмәне үтәмәү билгеләнгән вакытта Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән җаваплылыкка тартыла.

_____
(контроль чаралар уздыруга
вәкаләтле зат вазыйфасы)

_____
(контроль чаралар уздыруга вәкаләтле
вазыйфаи зат имзасы)

_____
(контроль чаралар үткәругә вәкаләтле
вазыйфаи затның фамилиясе, исеме,
атасының исеме (булган очракта))

«Апас шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге территориясендә муниципаль контроль турындагы нигезләмәгә 5 нче кушымта

Контроль төренең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре, автомобиль транспортында һәм юл хужалыгында «Апас шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге территориясендә муниципаль контроль өчен индикатив күрсәткечләре

1. Төп күрсәткечләр һәм аларның максатчан күрсәткечләре:

Мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозулар арасынан юк ителгән хокук бозулар өлеше - 70%.

Чираттагы календарь елга планлаштырылган контроль чараларын уздыру планын үтәү өлеше - 100%.

Контроль орган һәм (яисә) аның вазыйфаи затының контроль чаралар уздырганда гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата нигезле шикаятьләр өлеше - 0%.

Контроль чараларның юкка чыгарылган нәтижәләре өлеше - 0%.

Нәтижәләре буенча хокук бозулар ачыкланган контроль чаралар өлеше, әмма тиешле административ йогынты чаралары кабул ителмәгән - 5%.

Контроль орган материаллары буенча административ жәза билгеләү турында чыгарылган суд карарлары өлеше - 95%.

Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексының 2.7 һәм 2.9 статьялары нигезендә юкка чыгарылган карарлардан тыш, контроль орган чыгарган карарларның гомуми санынан суд тәртибендә юкка чыгарылган карарларның өлеше - 0%.

2. Индикатив күрсәткечләр:

«Апас шәһәр тибындагы поселогы» муниципаль берәмлеге территориясендә автомобиль транспортында һәм юл хужалыгында муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда түбәндәге индикатив күрсәткечләр билгеләнә:

планлы контроль чаралар саны;

планнан тыш үткәрелгән контроль чаралар саны;

контроль чара актына карата алынган каршылыklar саны;

мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында бирелгән күрсәтмәләр саны;

мәжбүри таләпләрне юкка чыгару саны.